

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

TVOŘÍME SVĚT KOLEM NÁS

ZŠ HŮRKA

ZŘIZOVATEL: Spolek Hůrka Kutná Hora

ŘEDITELKA: Mgr. Daniela Vodová

<http://www.zshurka.cz>

předkladatel: Mgr. Daniela Vodová

ZŠ Hůrka, Vocelova 394, 284 01 Kutná Hora

IČO: 06321577

IZO: 181087863

Platnost od 1. 9. 2017

1. Charakteristika školy

Základní škola Hůrka v Kutné Hoře je nestátní školou, zřizována je Spolkem Hůrka Kutná Hora a provozována školskou právníkou osobou Základní škola Hůrka. Škola kombinuje několik inovativních, zároveň však v praxi osvědčených způsobů výuky a pedagogických směrů - Montessori pedagogiky (individuální přístup, pochopení učiva s pomocí montessori didaktických materiálů), projektové vyučování (učení v souvislostech). Využíváme principy environmentální pedagogiky, konstruktivistické metody, prožitkové učení a to vše ve spojení s konceptem kritického myšlení a respektujícího přístupu k dítěti.

ZŠ Hůrka v Kutné Hoře sídlí v centru města v ulici Vocelova 394. K 1. 9. 2017 je škola tvořená třídami 1. stupně ZŠ. Kapacita školy je 40 žáků.

Vybavení školy

Základní škola Hůrka využívá v prvním roce fungování pronajaté prostory na státní škole Kamenná stezka (Kamenná stezka 40, 284 01 Kutná Hora). Jde o dvě učebny, z nichž jedna je sdílená pro žáky a pedagogy, šatny a sociální zařízení. Po rekonstrukci nové budovy v ulici Vocelova č. p. 394, kde se nachází rovněž sídlo školské právníkové osoby ZŠ Hůrka, bude škola disponovat dvěma učebnami, kanceláří, skladem učebnic, sociálním zařízením, výdejnou jídla a jídelnou, šatnami.

Učebny jsou vybaveny zčásti kobercem a zčásti linem, policemi, v nichž mají děti k dispozici učební pomůcky, stoly pro individuální i skupinovou práci. Dále mají děti k dispozici police na portfolia a boxy na osobní věci. V učebně jsou dětem k dispozici počítače s připojením na internet, knihovna a základní kancelářské vybavení (papíry, sešivačka apod.)

Charakteristika pedagogického sboru

Škola zaměstnává především kvalifikované pracovníky na všechny pracovní pozice, tito lidé se dále vzdělávají v souladu s plánem DVPP, který navazuje na vytvořenou strategii školy a odráží aktuální vývoj legislativy. Ve škole působí školní poradenské pracoviště, v jehož činnosti se uplatňuje zejména výchovný poradce pro I. stupeň a školní metodik prevence. Celý pedagogický personál školy se vzdělává v oblasti inkluze pro kvalitní péči o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními. Všichni pedagogové prošli kurzem Respektovat a být respektován, někteří kurzy Kritického myšlení.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Základní škola je součástí dlouhodobého projektu usilujícího o ucelenou vzdělávací koncepci pro děti od tří let do ukončení základní povinné docházky.

V budoucnu budeme usilovat o rozšíření nabídky volnočasových aktivit pro děti i o mezinárodní spolupráci – zejména výměnné jazykové pobyty zaměřené na rozvoj a využití cizího jazyka žáků.

Mezi aktivity školy patří i komunitní a vzdělávací akce pro laickou i odbornou veřejnost.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola navazuje spolupráci s organizacemi, jejichž činnost doplňuje výchovně vzdělávací cíle školy.
Například:

- lokální instituce (Město Kutná Hora, policie, hasiči, truhlárna atd.)
- NNO (Institut pro inovativní vzdělávání, Člověk v tísni, EDUin apod.)
- kulturní organizace (městská knihovna, muzeum, GASK,...)
- poradenská zařízení (PPP Kutná Hora)
- místní i vzdálené školy (ZŠ Hučák Hradec Králové, ZŠ Na Rovině Chrudim)
- rodiče (zájmové i profesní směřování).

2. Charakteristika ŠVP

Vzdělávací koncepce Základní školy Hůrka vzniká spojením několika inovativních, zároveň však v praxi již osvědčených způsobů výuky a pedagogických směrů. Využíváme principy lesní pedagogiky, prvky programu Začít spolu a Montessori pedagogiky (individuální přístup a individuální postupování učivem, plánování a spoluzodpovědnost za zvládnutí učiva), konstruktivistické přístupy ve vyučování a to vše ve spojení s konceptem kritického myšlení, prvky daltonského plánu a respektujícího přístupu k dítěti. Vše výše jmenované prostupuje všemi oblastmi učiva dle RVP, a vytváří tak rámec pro celoživotní učení žáků. Ve své práci uplatňujeme především metody prožitkového a kooperativního učení, kdy každé dítě dostává možnost prožít úspěch, neboť měřítkem jeho práce není srovnávání svého výkonu s ostatními, ale sama se sebou, což v důsledku vede k pocitu bezpečí a otevírá možnost hlubokého prožitku příslušnosti ke skupině školní třídy. Složení třídy školy přitom respektuje přirozené složení lidských společenství – díky heuristicky pojaté výuce a využívání prvků daltonského plánu vedle sebe mohou být vzdělávány děti napříč ročníky, které se tak vzájemně mohou obohacovat - jejich vzájemná respektující spolupráce na řešení problémů a přebírání zodpovědnosti za svůj přínos je jedním z cílů vzdělávací koncepce naší školy.

Předpokladem k získání pozitivního vztahu ke vzdělávání je smysluplnost zadávané práce, svobodná volba z více možností, možnost spolupráce napříč věkovým spektrem a nabývání pocitu osobní úspěšnosti v bezpečném prostředí bez známkování. Škola je vhodná pro rodiče, jež hledají pro své děti tvořivé a podnětné školní prostředí a bezpečné klima, tolerující osobnostní zvláštnosti dítěte.

Program Základní školy je založen na následujících principech:

1. na úrovni metod a výuky

- konstruování vlastních poznatků a vědomostí (vyhledávání a třídění informací, ověřování a následná diskuze, smysluplnost, provázanost s reálným světem a životem; interaktivita, sociální komunikace, sebeučení)
- individuální přístup k dítěti na principech Montessori pedagogiky (individuální postupování učivem při práci s didaktickými materiály, individuální roční plány učiva „šité na míru každému dítěti“, širší nabídka činností na výběr, několik úrovní náročnosti zpracování, respektování osobního tempa, hledání různých cest k řešení...)
- rozvoj zodpovědnosti a samostatnosti dítěte – plánování učiva, přijímání přirozených a logických důsledků za své jednání, posilování vnitřní motivace (podnětné prostředí, výběr smysluplné činnosti)
- učení v souvislostech (projektové vyučování), systémové uvažování, hledání různých přístupů k problému a nazírání problému z různých úhlů, aktivizující metody výuky (metody Kritického myšlení, samostatné vyhledávání, třídění a kritické vyhodnocování informací, spolupráce, skupinová práce), tvořivost
- bezpečné prostředí bez zkoušení, soutěžení, srovnávání, známkování – místo toho průběžná individuální diagnostika při práci a prezentacích, sebehodnocení při sebereflexích (ústní i písemné), sběr vlastních učebních materiálů do portfolia, popisná zpětná vazba, slovní hodnocení

2. rovnoprávnost na úrovni komunikace a partnerství

- důraz kladen na vzájemnou úctu, respekt a důvěru
- partnerství a respektování ve vztazích (mezi dětmi i dospělými: demokratická tvorba společných pravidel, zdvořilé tykání apod.)
- věkově smíšený třídní kolektiv nabízející možnosti vzájemného obohacování, spolupráce a pomoci, pomoc je realizována při učení se navzájem, při skupinové práci
- častá příležitost k otevřené komunikaci (komunitní kruhy, poradní kruhy aj.)
- škola jako komunitní centrum – neomezený přístup rodičů do výuky, otevřená možnost zhlédnout výuku pro veřejnost (po dohodě), vzdělávací, odpočinkové, tvůrčí, poznávací a sportovní aktivity s rodiči
- soulad mezi rodinou a školou

3. na úrovni vztahu k životnímu prostředí

- vztah k životnímu prostředí budován prostřednictvím pobytu venku, rozvoje environmentální senzitivity, porozumění základním ekologickým principům, analýza základních environmentálních problémů, podpora výzkumných dovedností (formulace otázek, volba vhodných metod, sběr dat, jeho vyhodnocování aj.)

- ohleduplné chování k životnímu prostředí (třídění odpadu a využívání ekologicky šetrných úklidových prostředků, environmentální výchova s dětmi atd., školní i mimoškolní akce zaměřené na šetrné a ohleduplné vnímání životního prostoru)

Začlenění průřezových témat:

Viz Příloha 1

3. Učební plán

Tabulace učebního plánu

ZKRATKA VYUČOVACÍH O PŘEDMĚTU	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VZDĚLÁVACÍ OBORY	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK	3. ROČNÍK	4. ROČNÍK	5. ROČNÍK	1. – 5. ROČNÍK
ČJ	ČESKÝ JAZYK	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ J. A LITERATURA	7	7	7	7	7	35
AJ	ANGLICKÝ JAZYK		CIZÍ JAZYK		2	2	3	3	3
M	MATEMATIKA	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		5	5	4	4	4	22
ST	SVĚT TECHNOLOGIE	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		0	0	0	1	1	2
PROJ	PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		3	3	4	4	4	18
		ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		1	1	1	1	1	5
UK	UMĚNÍ A KULTURA	UMĚNÍ A KULTURA		2	2	3	3	3	13
TV	TĚLESNÁ VÝCHOVA	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	2	2	2	2	2	10
TÝDENNÍ DOTACE V DANÉM ROČNÍKU				22	22	24	25	25	118

Poznámky k učebnímu plánu:

Tabulka počtu hodin učebnímu plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet

hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Stěžejním cílem pro stávající rozvržení učebnímu plánu je

princip výuky smíšených ročníků; učební plán je tedy sestaven ve snaze o co nejmenší rozrůznění časových dotací pro jednotlivé předměty v jednotlivých ročnících, respektive naprostou shodu v 1. až 2. ročníku a s minimálními rozdíly ve 3. - 5. ročníku. Ve Školním vzdělávacím programu ZŠ Hůrka dochází vzhledem k tomu k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

Časová dotace vyučovacím předmětu Český jazyk zůstává na 1. stupni stejná.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován jako první cizí jazyk od 1. ročníku při časové dotaci dvě hodiny týdně v prvním až druhém ročníku a tři hodiny týdně ve 3. až 5. ročníku. Je tedy celkově navýšen o čtyři vyučovací hodiny na prvním stupni. Je vyučován v bloku.

Vyučovací předmět Matematika zahrnuje vzdělávací obor Matematika a její aplikace, je navýšen celkem o dvě hodiny na prvním stupni a je vyučován nejčastěji v blocích v podobě matematických dílen, případně se kříží s bloky vyučovacím předmětu Český jazyk tak, že ve vymezené době si žáci volí mezi těmito dvěma předměty tak, aby je absolvovali vyváženě.

Integrovaný předmět Projektové vyučování vznikl na prvním stupni ze dvou vzdělávacích oborů, a to ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce. Využívá disponibilní časové dotace 6 hodin. Je vyučován v blocích. Projektové vyučování má komplexní charakter, je zaměřeno vždy celý rok na jedno hlavní téma, které se dělí na dílčí podtémata (více v Příloze 2).

Integrovaný předmět Umění a kultura vznikl ze dvou vzdělávacích oborů: z Hudební a Výtvarné výchovy. Z disponibilní časové dotace je navýšen o jednu hodinu na 1. stupni. Je vyučován prostřednictvím mísení praktických výtvarných či hudebních činností v bloku.

Tělesná výchova je vyučována v jednom bloku (90 minut) týdně od 1. ročníku.

Vyučovací předmět Svět technologie vychází z oboru Informační a komunikační technologie a je vyučován jednu hodinu v týdnu ve čtvrtém a pátém ročníku. Z disponibilní časové dotace čerpá na prvním stupni jednu vyučovací hodinu.

Vyučovací jednotkou je zpravidla jeden blok, jenž čítá dvě vyučovací hodiny (2 x 45 min). Dopolední vyučování tak bývá rozčleněno na dva bloky, které jsou od sebe odděleny přestávkou dostatečně dlouhou na odpočinek. Výjimečně je vyučovací jednotkou také obvyklá vyučovací hodina (45 min).

Využití disponibilních hodin:

	na 1. stupni
Jazyk a jazyková komunikace	+ 4 hod AJ
Matematika a její aplikace	+ 2 hod
Člověk a jeho svět	+ 6 hod
Umění a kultura	+ 1 hod
Informační a komunikační technologie	+ 1 hod

4. Učební osnovy

Jsou rozpracovány jako samostatný dokument (viz Příloha 2)

5. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrační program je určen pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním či pro žáky mimořádně nadané a žáky sociálně znevýhodněné.

A) Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Žákem mimořádně nadaným je podle vyhl. č.73/2005 Sb. takový jedinec, u něhož je mimořádné nadání potvrzeno na základě pedagogicko-psychologického vyšetření. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných se uskutečňuje prostřednictvím integrace v běžné třídě. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který navrhují pracovníci školských poradenských zařízení a který vytváří škola ve spolupráci s rodinou žáka. Základním principem pro práci s nadanými žáky je umožnění individuálního tempa při osvojování učiva a přiměřené a pružné navyšování nároků učitelem.

B) Vzdělávání žáků se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje prostřednictvím integrace v běžné třídě. Systém vzdělávání v Základní škole Hůrka v Kutné Hoře preferuje vstřícný postoj k žákům se specifickými poruchami učení. Pedagogové se snaží včas diagnostikovat případné

poruchy a pracovat na jejich nápravě. Žáci jsou se souhlasem rodičů posíláni na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny či do speciálně-pedagogického centra. Na základě vyšetření a

doporučení poradny je těmto žákům poskytnuta další individuální reedukační péče, při současném využití vhodných kompenzačních a didaktických pomůcek, speciálních učebnic, výukových programů apod.

Při hodnocení těchto žáků je samozřejmostí zohlednění podle míry postižení.

Základní škola Hůrka zajistí pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

následující:

- individuální vzdělávací plán, jenž bude vypracován v kooperaci poradenského zařízení, učitelů a rodičů
- spolupráci s poradenským zařízením (SPC, PPP), s rodiči, s externími speciálními pedagogy (logoped apod.)
- úprava vzdělávacího obsahu (snížení či zvýšení nároků na výstupy a výsledky práce)
- respektování individuálního tempa, ponechání dostatečného času pro pochopení, zapamatování si a procvičení nového učiva
- využití speciálních metod, zvýšená pozitivní motivace a aktivizující podpora
- zadávání přiměřených úkolů, využívání pestré nabídky metod práce včetně her
- úprava a formulace reálných a splnitelných očekávaných výstupů
- případně nahrazení vzdělávacího obsahu jiným lépe vyhovujícím vzdělávacím obsahem
- umožnění působení asistenta pedagoga, popř. osobního asistenta
- přizpůsobení délky vyučovací jednotky, zařazování cvičení a relaxace
- uvolňování z hodin při nadměrné zátěži
- proškolení pedagogů (podle osobních možností a možností školy)

C) vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Jde o žáky z odlišného sociálního či kulturního a jazykového prostředí. Škola nabízí:

- individuální péči (individuální zjišťování potřeb, přiměřené plánování učiva)
- pomoc asistenta pedagoga
- zapojení do skupinové práce a preventivní opatření proti šikaně
- odpovídající metody a formy práce
- specifické učební materiály

6. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Zásady pro hodnocení žáků

- Hodnocení žáka je součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Za první i druhé pololetí vydává škola žákovi vysvědčení.

- Pro hodnocení žáků všech ročníků ZŠ Hůrka se používá slovní hodnocení. Toto slovní hodnocení je souhrnnou zpětnou vazbou o tom, co dítě zvládlo při osvojování učiva - konkrétních znalostí, dovedností, vědomostí a návyků.
- K sebehodnocení žáků a pravidelnému poskytování písemné zpětné vazby o průběhu vzdělávání jsou určeny „mapy učiva“. Ty obsahují stručný výčet učiva z českého jazyka a matematiky, které mají žáci obsáhnout za školní rok. Vybarvování jednotlivých elips žákem ukazuje individuální postup učivem a úroveň dosažených znalostí (Žák vybarví část elipsy, když se učivem zabýval, ale ještě si jej plně neosvojil. Žák si vybarví celou elipsu, pokud si učivo osvojil – na úrovni, která je pro něj v tu chvíli přiměřená).
- Důležitým prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo udělat chybu s vědomím toho, že chybovat je normální, neboť je to nedílná součást procesu každého učení. Chyba a následná práce s ní je příležitostí ke zlepšení.
- Sebereflexe žáka na konci každého bloku přináší věcné shrnutí a připomenutí toho, co se žák právě učil, či naučil, nejlépe i stupeň či míru osvojení.
- Hodnocení vykonává učitel průběžně během výuky ve škole, ale i na akcích mimo školu po celý školní rok.
- Hodnocení není primárně zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale soustřeďuje se na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem daných kritérií.
- Hodnocení sleduje žákovu snahu, samostatnost, tvořivost, kvalitu dílčích i konečných výsledků práce a uplatňování získaných dovedností a schopností při práci.
- Při hodnocení chování žáka ve škole a při akcích pořádaných školou učitel posuzuje respektování dohodnutých pravidel, dodržování bezpečnostních pokynů a ochranu zdraví, udržování dobrých mezilidských vztahů (pochopení, tolerance, pomoc druhým...).

Forma hodnocení

- Grafická (průběžné vybarvování elips s učivem v „mapách učiva“ (Plány učiva patří žákům a jsou k dispozici učitelům i rodičům k nahlédnutí ve škole).
- Ústní (směrem k dětem průběžná a spontánní během výuky, pravidelná na konci výukových bloků; směrem k rodičům na společných schůzkách minimálně dvakrát za pololetí, v případě potřeby na individuálních konzultacích)
- Písemná (slovní hodnocení za všech předmětů na konci každého pololetí formou vysvědčení; v případě potřeby konzultace s rodiči prostřednictvím e-mailu).

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Sledováním průběžné práce žáka (např. na pomůckách, při společné tvorbě projektových výstupů). Hodnotíme zvládnutí učiva, přístup k práci, snahu, míru samostatnosti a tvořivosti, kvalitu výsledků jednotlivých dílčích činností, sebehodnocení v jednotlivých etapách, uplatňování získávaných dovedností a schopností, respektování dohodnutých pravidel a kritérií...
- Analýzou pracovních listů, testů a jiných výstupů shromažďovaných do žákovských portfolií.

Komisionální a opravné zkoušky

- Při pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může zákonný zástupce žáka do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně

dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Termín komisionálního přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem.

- Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, mohou konat z těchto předmětů opravné zkoušky. Termín je stanoven po dohodě se zákonným zástupcem do konce příslušného školního roku – do 31.8.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním (zdravotním znevýhodněním je i dlouhodobá nemoc).
- Při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze jeho postižení nebo znevýhodnění. Učitelé respektují doporučení pedagogicko-psychologické poradny či SPC. Způsob hodnocení žáka je součástí individuálního plánu, který vzniká ve spolupráci vyučujícího, zákonného zástupce žáka, případně i poradenského zařízení.
- Pro získávání podkladů pro hodnocení těchto žáků volí učitel vhodné a přiměřené způsoby a při zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá postižení nebo znevýhodnění negativní vliv.
- Hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí Vyhláškou č. 48 / 2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů, pokud není jiným právním předpisem stanoveno jinak.

Hodnocení žáků na vysvědčení

Škola z možností daných legislativou využívá pouze

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)
- d) nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

a) prospěl(a) s vyznamenáním: splnil-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem deklarované výstupy

b) prospěl(a): splnil-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem základní deklarované výstupy.

c) neprospěl(a): nesplnil-li deklarované výstupy z jednoho a více předmětů stanovených školním vzdělávacím programem - viz stupeň 5 (hodnocení nedostatečný).

d) nehodnocen(a): nemohl-li být hodnocen např. ze zdravotních důvodů.

Výchovná opatření

Nevyužíváme žádné z výchovných opatření, která nabízí § 17 Vyhlášky č. 48/2005. Konflikty a problémové situace řešíme individuálně s žáky a následně se zákonnými zástupci.

Při přechodu na jinou školu, kdy je zapotřebí převádět slovní hodnocení na klasifikaci

STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU

Předměty s převahou znalostního a teoretického zaměření (ČJ, AJ, MA, PROJ, ST)

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle

podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření (UK, TV)

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech snaživý a aktivní. Plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Svoje osobní předpoklady plně nevyužívá, dokáže se rozvíjet v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák dokáže aplikovat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má menší zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady, obtížně rozvíjí své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Dopouští se chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech velmi málo aktivní a snaživý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

Stupeň 1 (VELMI DOBRÉ)

Žákovi se v podstatě daří respektovat dohodnutá pravidla. Dodržuje bezpečnost při různých činnostech, chrání si svoje zdraví i zdraví ostatních, šetrně zachází s pomůckami jemu svěřenými. Snaží se o toleranci, pochopení a dodržování vzájemných mezilidských vztahů nejen ve škole, ale i na veřejnosti.

Stupeň 2 (USPOKOJIVÉ)

Žák často porušuje dohodnutá pravidla stanovená školním řádem, svým chováním často ohrožuje ostatní, nedbá o šetrné zacházení se školním a cizím majetkem, porušuje opakovaně bezpečnostní pokyny. Jeho vystupování ve škole a na veřejnosti neodpovídá zásadám dobrých mezilidských vztahů (pokusy o podvádění, ubližování druhým, nevhodné či vulgární chování...) a to i přesto, že jsou k řešení tohoto problematického chování přizváni rodiče.

Stupeň 3 (NEUSPOKOJIVÉ)

Žák nedodržuje stanovená pravidla, úmyslně ničí cizí a školní majetek, vůbec nerespektuje pokyny k ochraně zdraví při různých činnostech. Svým chováním ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních spolužáků.

7. Autoevaluace školy

Oblasti autoevaluace:

- ŠVP, průběh vzdělávání a práce učitele
- podmínky vzdělávání (klíma školy) - prostředí učeben, budovy a okolí, vybavení didaktickým materiálem, využívání výpočetní techniky, vzájemné vztahy a komunikace (děti, dospělí), fungování pravidel, pocit bezpečí apod.
- řízení školy
- výsledky vzdělávání
- individuální vzdělávací potřeby
- spolupráce s rodiči žáků a širší komunitou

	CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	TERMÍNY
ŠVP, průběh vzdělávání a práce učitele	<p>Dodržování školního programu a vytčených principů a profilace školy</p> <p>Zefektivňování výuky</p> <p>Zlepšování práce učitele, efektivní plánování DVPP</p>	<p>Kvalita vzdělávacího procesu</p> <p>Konkrétní rozbor procentního výsledku u jednotlivých položek</p>	<p>Sebereflexe, diskuze, poskytování vzájemné zpětné vazby</p> <p>Dotazník viz Příloha 3</p>	<p>Průběžně</p> <p>Dvakrát za školní rok</p>
Podmínky vzdělávání (klíma školy)	<p>Zlepšování stávajících podmínek</p> <p>Posilování a upevňování příhodných podmínek (v komunikaci, zázemí, vybavení apod.)</p>	<p>Pozitivní hodnocení, spokojenost, pestrost nabídky činností</p> <p>Spokojený žák</p> <p>Spokojený učitel</p> <p>Spokojený rodič</p>	<p>Fotogalerie</p> <p>Sebereflexe, diskuze, poskytování vzájemné zpětné vazby, rozhovory</p>	<p>Průběžně</p>

Řízení školy	Efektivní chod školy, plnění zásad ŠVP, podmínky pro spolupráci a týmovost učitelů i žáků	Kladné hodnocení	Zprávy auditorů Zprávy ČŠI Reflexe zaměstnanců	Průběžně
Výsledky vzdělávání	Osvojené znalosti a dovednosti, zvládnuté kompetence	Grafické označení postupu učivem Popis toho, co se žák dozvěděl nebo co dělal Pestrá skladba osobních materiálů	Roční plány učiva Sebereflexe žáků (Popisná zpětná vazba reflektující to, co se žák naučil či dozvěděl) Osobní žákovská portfolia, žákovské práce	Průběžně (na konci každého bloku, na konci týdne) Na konci pololetí
Individuální vzdělávací potřeby	Efektivní metody vzdělávání, výuka vystavěna na podkladě zjištěných individuálních potřeb	Přiměřené nároky ze strany pedagogů vedoucí k pocitu vlastní úspěšnosti z poznávání nových skutečností, z osvojování poznatků a dovedností	Individuální diagnostika žáků, individuální plánování a respektování osobního tempa	Na počátku školního roku, průběžně
Spolupráce s rodiči žáků a širší komunitou	Vstřícná komunikace mezi školou a rodiči Vzájemné působení školy a okolí Otevřenost školy a zapojení školy do života komunity	Společně pořádané školní i mimoškolní akce Nově navázané kontakty Výlety, exkurze, besedy vně školy, návštěvy ve škole	Oboustranná komunikace a společné plánování Fotodokumentace Informační nástěnka, informace na webu, školní dokumentace	Průběžně po celý rok

PŘÍLOHA 1

Realizace průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována integrací do vzdělávacích předmětů, a to především do Vzdělávacího předmětu Projektové vyučování. Ten je celkově vystavěn právě na principu zařazení aktuálních témat společnosti tak, jak jsou průřezová témata formulována v RVP ZV.

Odráží se však i v dalších předmětech, které téma projektu a tudíž i průřezová témata reflektují (např. i vzdělávací předmět ČJ, AJ či UK reflektují témata Environmentální výchovy, ČJ se věnuje Mediální výchově apod.) nebo svou podstatou odpovídají (např. důraz na kreativitu v ČJ, UK) viz

následující tabulky:

Výchova demokratického občana	ČJ	AJ	M	PROJ	UK	ST
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	X			X	X	X
Občan, občanská společnost a stát	X			X		
Formy participace občanů v politickém životě	X			X	x	
Občanská společnost a škola				X		

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	ČJ	AJ	M	PROJ	UK	ST
Evropa a svět nás zajímá	x	X		X	X	X
Objevujeme Evropu a svět	X	X		X	X	X
Jsme Evropané	X	X		X		

Osobnostní a sociální výchova	ČJ	AJ	M	PROJ	UK	TV	ST
				J			

Rozvoj schopností poznávání	X	X	X	X	X		X
Sebepoznání a sebepojetí	X		X	X	X	X	X
Psychohygiena	X	X	X	X	X	X	X
Kreativita	X	X	X	X	X	X	X
Poznávání lidí	X	X		X			X
Mezilidské vztahy	X	X	X	X	X	X	X
Komunikace	X	X	x	x	x	x	x
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	X		x	X	X		X
Hodnoty, postoje, praktická etika	X			X	X	X	X
Kooperace a kompetence	X		X	X	x	x	x
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			x	X			
Hodnoty, postoje, praktická etika	x			x			

ENVIRONMENTÁLNÍ výchova	ČJ	AJ	M	PROJ	UK
Ekosystémy	X			x	X
Základní podmínky života	X			X	X
Lidské aktivity a problémy ŽP	X			X	X
Vztah člověka k prostředí	x	x		X	x

Multikulturní výchova	ČJ	AJ	M	PROJ	UK	TV	ST
Kulturní diference	X	X	X	x	X	x	X
Lidské vztahy	x	X		X	X	X	X
Etnický původ	x	X		X	X		
Multikulturalita		x	x	X	x		X
Princip sociálního smíru a solidarity				X		X	x

Mediální výchova	ČJ	AJ	M	PROJ	UK	ST
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	X			x	X	x
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	X				X	X
Fungování a vliv médií ve společnosti				X	X	X
Tvorba mediálního sdělení	X			X	X	X
Práce v realizačním týmu	x	X	x	X	x	X

PŘÍLOHA 2 – UČEBNÍ OSNOVY

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Název předmětu: Český jazyk

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších předmětech.

Na začátku 1. stupně je prvořadým cílem vytvořit nástroje ke vzdělávání – tedy ČTENÍ A PSANÍ. Ve výuce jsou zařazovány uvolňovací cviky, grafomotorická cvičení a cvičení na zrakové rozlišování. Při výuce čtení je volena a preferována forma tichého čtení a genetická metoda čtení. Mezi další možnosti výuky patří analyticko-syntetická metoda čtení a metoda splývavého čtení. Jsou zařazovány cvičení na sluchové rozlišování.

Nezbytnou součástí výuky českého jazyka na 1. a 2. stupni je seznamování s gramatikou a pravidly pravopisu, dále rozšiřování slovní zásoby, dovednosti spjaté s odbornou literaturou přiměřené náročnosti (např. slovník SSČ a Pravidla).

Dále se zaměřujeme na čtenářskou gramotnost, rozvoj čtenářství, rozvoj tvůrčího psaní, rozvoj efektivní komunikace, sebevyjádření a sebehodnocení.

Předmět Český jazyk je rozdělen na dvě složky:

- a) Práce s plány učiva (obsahově totožné s jazykovou výchovou)
- b) Dílna čtení a psaní (obsahově totožné s komunikační a slohovou výchovou a literární výchovou)

jednotlivé obsahy plynule prolínají ve všech těchto složkách

Práce s plány učiva (jazyková výchova):

- probíhá převážně v dopoledních blocích
- má komplexní charakter: začíná společným úvodním posezením „na elipse“, jež má obdobu komunitního kruhu, pokračuje individuální prací s pomůckami, pracovními listy apod. a končí opět společným posezením „na elipse“ zaměřeným na sebereflexi
- je založena na individuální výuce podle „PLÁNŮ učiva“

Převažující metody výuky:

- práce s pomůckou (samostatná či ve skupince)
- pracovní list
- cvičení v pracovním sešitě
- cvičení na PC

Dílny čtení a psaní:

- probíhá v dopoledních a odpoledních blocích
- Blok 1. stupně začíná společným úvodním posezením „na elipse“, jež má obdobu komunitního kruhu, pokračuje společnou literární hrou (cvičením) a navazuje většinou individuální prací na tvůrčím psaní, tichém čtení, nácvičku orientace na papíře a v prostoru třídy, pracovními listy, čtenářským deníkem, vyhledáváním informací ohledně slohových útvarů apod. a končí opět společným posezením „na elipse“ zaměřeným na sebereflexi
- čtení na 1. stupni je zaměřeno na počáteční osvojení techniky čtení, čtení s porozuměním včetně strategií předvídání, vyjasňování, kladení otázek a shrnování, rozvoj čtenářství – pravidelné čtení souvislých textů (knih a časopisů, mediálních textů), reflektování četby, pravidelné návštěvy knihovny, mediální gramotnost – kriticky zvažovat a s odstupem vnímat mediální sdělení, tvořivě vstupovat do mediálního světa, chápat mediální texty jako nástroj masového ovlivňování apod.
- psaní 1. stupně je zaměřeno na osvojení a nácvičku dovedností spojených s technikou psaní, přepis, opis, dovednosti spjaté se sebekontrolováním textů (kontrola čitelnosti, pravopisu, srozumitelnosti a věcné či formální správnosti), rozličné formy diktování (běhací diktát, šeptaný diktát, autodiktát), psaní vlastních textů podle zadaných kritérií (zadaný obsah, forma, adresát či účel apod.).

Převažující metody výuky:

- tvůrčí psaní (samostatná práce)
- tiché a hlasité čtení
- cvičení na PC (vyhledávání informací o literárních žánrech, autorech, literárních směrech, literárních dílech, slohových útvarech)
- literární hry a hry na rozvoj komunikačních dovedností (společné)
- dramatické výchovné aktivity a strukturovaná dramata, dramatizace textu, nácvičku přednesu, besedy

Časové vymezení předmětu: 35 hodin na 1. stupni ZŠ

Týdenní dotace:

1. - 2. roč.: 7 hodin týdně (3 hodiny v rámci práce na plánech, 4 hodiny jako dílny čtení a psaní)

3. - 5. ročn.: 7 hodin týdně (3 hodiny v rámci práce na plánech, 4 hodiny jako dílny čtení a psaní)

Organizační vyčlenění předmětu:

Výuka českého jazyka probíhá ve věkově smíšené skupině, kdy se často uplatňuje učení se navzájem, ale také individuální práce jednotlivce či práce ve dvojicích.

Výuka probíhá ve třídě či v terénu, například v knihovnách (Městská knihovna Kutná Hora), případně v blízkém okolí školy, popřípadě i na výstavách, kulturních akcích či ve spolupráci s dalšími organizacemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Vést k rozvoji dovedností potřebných k osvojení učiva.
- Vést k využívání jazykových znalostí v dalších oblastech učiva.
- Vést k systematizaci informací.
- Vést k aplikaci pravopisných pravidel v každodenních komunikaci.
- Seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky, aby sami nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy.
- Směřovat žáky k tomu, aby nalézali ve svém textu odlišnosti a chyby a hledali zdůvodnění pro správné řešení.

Kompetence komunikativní

- Žáci hledají správnou formulaci vzhledem k účelu i k posluchači sdělení.
- Žáci si na literárním či odborném textu rozšiřují slovní zásobu.
- Žáci aktivizují slovní zásobu při dostatečně pestré nabídce komunikačních příležitostí.
- Žáci jsou vedeni k efektivní, srozumitelné komunikaci směřující k vzájemnému porozumění.
- Žáci jsou vedeni k aktivnímu naslouchání, přijímání i vytváření popisné zpětné

vazby.

Kompetence sociální a personální

- Žáci mohou diskutovat se spolužáky i pedagogy.
- Žáci pracují ve dvojicích, skupinkách či týmech na společném úkolu.
- Žáci ve věkově smíšeném prostředí vyučují druhé (provázejí je konkrétním učivem, napomáhají s dílčími úkoly, prověřují míru dosažených znalostí).

Kompetence občanské

- Žáci se seznamují s literárními texty českých i zahraničních autorů a chápou jejich význam pro národní dědictví a vysvětlí jejich význam.
- Je podporována potřeba tvořivého literárního projevu, recitace, četby a dalších kulturních aktivit.

Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní.
- Žáci uvědoměle udržují v čistotě a pořádku svěřený učební prostor.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu na 1. stupni ZŠ

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
respektuje komunikační v rozhovoru	základní pravidla - praktické naslouchání - zdvořilé naslouchání - vyjádření kontaktu s partnerem - základní komunikační pravidla - oslovení - zahájení a ukončení dialogu - střídání rolí mluvčího a posluchače - zdvořilé vystupování - vyjadřování závislé na komunikační situaci	1. – 3.

pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> - mluvený projev - základy techniky mluveného projevu - spisovná a nespisovná výslovnost 	1. – 3.
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> - krátké mluvené projevy - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost - vhodné tempo řeči 	1. – 3.
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> - základní komunikační pravidla - oslovení - zahájení a ukončení dialogu - střídání rolí mluvčího a posluchače, - zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta 	1. – 3.
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> - vypravování 	1. – 3.
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> - čtení s porozuměním - mluvené a písemné pokyny - věcné čtení - čtení jako zdroj informací - vyhledávací čtení - klíčová slova 	1. – 3.
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> - ilustrace - posloupnost děje - vypravování příběhu - dialog na základě obrazového materiálu 	1. – 3.
zvládá základní hygienické	<ul style="list-style-type: none"> - písemný projev 	1. – 3.

návyky spojené se psaním	<ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky u psaní - správné sezení - držení psacího náčiní - hygiena zraku - zacházení s grafickým materiálem 	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> - správné tvary písmen a číslic - spojování písmen ve slova - spojování slabik ve slova - technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - formální úprava textu - vlastní kontrola písemného projevu 	1. – 3.
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - žánry písemného projevu - adresa - blahopřání - pozdrav z prázdnin - omluvenka 	1. – 3.
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení - pozorné čtení - plynulé čtení 	1. – 3.
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> - techniky čtení - tiché čtení - hlasité čtení - čtení s porozuměním 	1. – 3.
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	<ul style="list-style-type: none"> - podstatné a okrajové informace - znalost orientačních prvků v textu 	1. – 3.

	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenání podstatných informací - znalost orientačních prvků v textu 	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- úplné a neúplné sdělení	1. – 3.
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce sdělení - věcné naslouchání - pozorné, soustředěné naslouchání - záznam ze slyšeného sdělení - tvorba otázek ke sdělení 	1. – 3.
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla dialogu - role mluvčího a posluchače - telefonický rozhovor - vzkaz na záznamníku 	1. – 3.
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	<ul style="list-style-type: none"> - manipulativní komunikace - reklama 	1. – 3.
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	<ul style="list-style-type: none"> - intonace hlasu - přízvuk, pauza, tempo - komunikační záměr - mluvčí a adresát sdělení 	1. – 3.
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci	1. – 3.
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<ul style="list-style-type: none"> - obsahová stránka textu - formální stránka textu - zpráva - oznámení - pozvánka 	1. – 3.

	<ul style="list-style-type: none"> - vzkaz - inzerát - dopis - popis - jednoduché tiskopisy - přihláška - dotazník 	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	<ul style="list-style-type: none"> - osnova vyprávění - časová posloupnost děje - mluvené vyprávění - písemné vyprávění 	1. – 3.
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	<p>Třídění hlásek</p> <p>První písmeno ve slově</p> <p>Písmeno uprostřed slova</p> <p>Písmeno na konci slova</p> <p>Skládání písmen (první čtení a psaní)</p> <p>Zrakové a sluchové rozlišování</p>	1. - 3.
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	<p>Význam slova</p> <p>Slova opačná (antonyma)</p> <p>Slova souřadná (synonyma)</p> <p>Slova nadřazená a podřazená</p> <p>Slova příbuzná, kořen slova, význam slova</p>	1. - 3.
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost, vlastnost	Slovní druhy – podstatná jména, přídavná jména, slovesa	1. - 3.
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	<p>Základní jmenné kategorie (pád, číslo, rod)</p> <p>Základní slovesné kategorie (infinitiv, osoba, číslo, čas)</p>	1. - 3.
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	<p>Pád, číslo a rod podstatných jmen</p> <p>Osoba, číslo a čas sloves</p>	1. - 3.

<p>spojuje věty do jednodušších souvětí, vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p>	<p>Spojky a spojovací výrazy Základní zásady interpunkce</p>	<p>1. - 3.</p>
<p>rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i sluchové prostředky</p>	<p>Druhy vět Otazník, vykřičník, tečka za větou a čárka ve větě Velké písmeno na začátku věty</p>	<p>1. - 3.</p>
<p>odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p>Tvrdé souhlásky Měkké souhlásky Obojetné souhlásky Psaní i/y po obojetných souhláskách Vyjmenovaná slova Dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ú/ů Vlastní jména Párové souhlásky</p>	<p>1. - 3.</p>
<p>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p>	<p>Synonyma Antonyma Homonyma Slova citově zbarvená</p>	<p>4. - 5.</p>
<p>rozlišuje u slova kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p>	<p>Stavba slova Skloňování a časování Slovtvorba, odvozování slov, zdvojené souhlásky, obtížné souhláskové skupiny - přípony</p>	<p>4. - 5.</p>
<p>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p>	<p>Ohebné a neohebné slovní druhy Časuje slovesa a skloňuje jména Mluvnické kategorie jmen a sloves Tvary určité a neurčité</p>	<p>4. - 5.</p>

rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slova spisovná a nespisovná Nespisovné tvary a koncovky	4. - 5.
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Podmět a přísudek	4. - 5.
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Skladba: věta jednoduchá a souvětí, vzorce souvětí, spojky a spojovací výrazy	4. - 5.
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Spojky a spojovací výrazy	4. - 5.
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná Koncovky a vzory podstatných a přídavných jmen	4. - 5.
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda přísudku s podmětem	4. - 5.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Technika hlasitého čtení, výrazné čtení Říkanky, básničky pro děti, rým a rytmus, modulace hlasu, intonace, přednes Zapamatování slyšeného Zapamatování přečteného	1. - 3.
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Pravda a fikce v textu Hodnoty a pocity autora a čtenáře Kladný a záporný hrdina	1. - 3.
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Hledá a tvoří rýmy Typické znaky pohádek Příslloví	1. - 3.
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a	Práce s literárními texty – prozaickými i	1. - 3.

podle svých schopností	veršovanými Návštěva knihovny	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Vlastní a společná četba vlastních literárních textů	4. - 5.
volně reprodukuje text podle svých možností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvůrčí psaní, tvorba literárních textů, volná parafráze textů	4. - 5.
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literární druhy a žánry - poezie, próza, divadelní hra - povídka pověst a báje	4. - 5.
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Rozbor literárního textu Přiměřené literární pojmy	4. - 5.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Název předmětu: Anglický jazyk

Charakteristika předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vzdělávací předmět Anglický jazyk zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Předmět Anglický jazyk je zaměřen na osvojení základů komunikace v angličtině, s důrazem na jeho konverzační mluvenou podobu a dále také na osvojení základů psané formy cizího jazyka. Výuka gramatiky následuje až po poslechových a konverzačních začátcích. Cílem je skutečnost, kdy je žák schopen se v anglicky mluvícím prostředí domluvit, a dokáže reagovat na běžně používané otázky či pokyny a konverzovat o jednoduchých

tématech. Ve výuce se kromě témat základní konverzace (rodina a domov, čísla, barvy, zájmy a volný čas, příroda a zvířata, kalendář, věci kolem nás) odráží témata projektového vyučování, což přispívá k celistvému uchopení daného tématu. Projektová témata se střídají ve čtyřletých cyklech (společenskovední, přírodovědná, historická a zeměpisná) a žák jimi projde na každém stupni školy minimálně jednou. Osvojování učiva probíhá spirálovitě - jednotlivá témata se opakují, a tím i příležitost si učivo si v dalších letech zopakovat, upevnit a rozšířit.

Časové vymezení předmětu pro 1. stupeň: 13 hodin na 1. stupni ZŠ

Týdenní dotace:

1. - 2. roč.: 2 hodiny týdně

3. – 5. roč.: 3 hodiny týdně

Organizační vyčlenění předmětu pro 1. stupeň:

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině, a to jako dopolední dvouhodinový blok. Žáci jsou s ohledem na možnosti daného prostředí děleni do menších pracovních skupin dle úrovně vyučovaného cizího jazyka.

1. a 2. ročník: 2 hodiny AJ týdně

3. - 5. ročník: 3 hodiny AJ týdně (dopolední výukový blok + třetí hodina týdně vyučována zvlášť, trvá 45 minut)

Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy, popřípadě v terénu či ve spolupráci s jinými organizacemi, pokud si to žádá téma výuky.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pro 1. stupeň

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Ročník</i>
<i>RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i>		
Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Základy anglické výslovnosti	1.

Rozumí jednoduchým pokynům a větám, přiměřeně na ně reaguje	Jednoduchá sdělení – pozdrav, představení, poděkování, omluva, žádost, barvy, čísla 1-10 čísla 1-20 čísla 1-100	1. 2. 3.
Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	Abeceda - výslovnost	2.-3.
Pochopí obsah a smysl pomalé, jednoduché a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	Konverzační témata – já a moje rodina, zájmy, nakupování, jídlo Já a moje rodina, zájmy, počasí, nakupování, počasí, jídlo Já a moje zájmy, počasí, nakupování, jídlo	1.-3. 2. -3. 4. –5..
Používá abecední obrázkový slovník, učebnice	Práce s obrázkovým slovníkem Práce s abecedním slovníkem	1.-3. 4.-5.
RECEPTIVNÍ DOVEDNOSTI	ŘEČOVÉ	
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Témata: domov, škola, příroda, zájmy a volný čas, čas a kalendář, člověk a jeho tělo, oblékání, nakupování, počasí, svátky a tradice, zeměpisné reálie domov, škola, profese, příroda, zájmy a volný čas, čas a kalendář, člověk a jeho tělo, oblékání, nakupování, počasí, svátky a tradice, zeměpisné reálie	1.-3. 4-5
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	Audio-vizuální pomůcky – písničky, poslech anglické konverzace, Audio-vizuální pomůcky – písničky, poslech anglické konverzace, anglický časopis, video a hry na internetu	1.-3. 4-5.
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	Četba jednoduchých slovních spojení Četba krátkého anglického textu	2.-3. 4-5.
Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a	Text v angličtině (pohádka)	3.-5.

vytvoří odpověď na otázku		
Používá dvojjazyčný slovník	Práce s obrázkovým slovníkem Práce se slovníkem	1.-3. 4.-5.
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
Sestaví gramaticky a formálně správné jednoduché sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů	Psaní jednoduchých vět na dané téma Psaní vlastního krátkého textu na dané téma, blahopřání, dopis z prázdnin	3.-4. 4.-5.
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	Vyprávění na dané téma	2.-5.
Obměňuje krátké věty se zachováním smyslu textu	- zájmena - sloveso TO BE - zájmena - sloveso TO BE - zájmena - sloveso TO BE - sloveso TO HAVE - sloveso TO LIKE - sloveso TO HAVE - sloveso TO LIKE - člen určitý a neurčitý - antonyma, synonyma - přítomný průběhový čas - přítomný prostý čas - budoucí čas - minulý čas slovesa TO BE - tvoření otázky - slovesa CAN, MUST - tvoření záporu ve větě - There is..., There are... - předložky	1.-2. 2. -3. 4.-5.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou	Anglická konverzace na dané téma	3.-5.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby (aktivní užívání dvojjazyčného slovníku), metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

2. Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém
- vyhledá informace vhodné k řešení problému
- samostatně řeší problémy a problémové situace v cizojazyčném prostředí; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- je schopen klást a zodpovídat otázky
- prostřednictvím jednoduchých rozhovorů dovede vyřešit problém i v cizojazyčném prostředí.

3. Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v cizím jazyce
- je schopen vytvořit otázky v cizím jazyce
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně a přiměřeně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse (je schopen vést jednoduchý rozhovor)
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- je schopen naslouchat druhým
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a kulturní
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

5. Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy odlišných kultur
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- respektuje, chrání a ocení tradice a kulturní i historické dědictví odlišných kultur, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

6. Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá účinně materiály, nástroje a vybavení (jazykové příručky, slovníky, výukové programy na PC, Internet)
- dodržuje vymezená pravidla
- využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Název předmětu: Matematika

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Matematika je pojmána především jako nástroj pro řešení praktických situací, se kterými se děti i dospělí setkávají v každodenním životě. Je z velké části postavena na manipulaci s didaktickým materiálem, který usnadňuje pochopení podstaty jevů. Empirická zkušenost předchází pojmy a definice. Ve výuce je prostor i pro kreativitu a rozvoj schopnosti řešit dosud neznámé úkoly, hledat cesty k řešení v situacích, kdy není dán přesný postup a v úvahu přichází i více řešení. Problémové úkoly pomáhají rozvíjet logické myšlení. Žáci samostatně nebo ve skupinách řeší úlohy z různých matematických prostředí nebo pracují na pomůckách.

Časové vymezení předmětu:

22 hodin na 1. stupni

Týdenní dotace:

1. - 2. roč.: 5 hodin týdně,

3. - 5. ročník: 4 hodiny týdně

Organizační členění předmětu:

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině (1. – 5. ročník), a to dvakrát týdně jako dvouhodinový blok dílny matematiky (kde je velký prostor pro kooperativní a vrstevnické učení, diskuzi a možnost objevování dle principů pedagogického konstruktivismu)

1. -2. ročník má navíc 1 hodinu týdně - práce na plánech učiva (zde je prostor na individuální činnost a upevňování učiva)

Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy, v přírodě či na výstavách apod.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní a společenské jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit

2. Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevení různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Kompetence občanské

- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc

6. Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	přiřazování čísla k množství a množství k číslu v oboru do tisíce přiřazování čísla k množství a množství k číslu v oboru přirozených čísel	1. - 3. 4. - 5.
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a	čtení a zápis čísla v desítkové soustavě, porovnávání (>, <, =)	1. - 3.

nerovnosti	v oboru do tisíce v oboru přirozených čísel	4. - 5.
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	číselná řada v oboru do tisíce v oboru přirozených čísel	1. - 3. 4. - 5.
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	sčítání a odčítání v oboru do sta násobení a dělení (malá násobilka) vlastnosti početních operací s přirozenými čísly písemné algoritmy početních operací sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru přirozených čísel	1. - 3. 4. - 5. 4. - 5.
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování, odhady a kontrola výsledků v oboru přirozených čísel	4. - 5.
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace popisuje jednoduché závislosti z praktického života problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy závislosti a jejich vlastnosti logické problémy (číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost)	1. - 5. 1. - 3. 4. - 5.
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	4. - 5.

<p>vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>		<p>4. – 5.</p> <p>1. – 3.</p>
<p>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p>	<p>hodiny ručičkové a digitální převody jednotek času</p>	<p>1. - 3.</p>
<p>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p>	<p>základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník</p> <p>základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec</p> <p>čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice</p>	<p>1. - 3.</p> <p>4. - 5.</p>
<p>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky či lomené čáry</p> <p>sčítá a odčítá graficky úsečky</p>	<p>délka úsečky</p> <p>jednotky délky a jejich převody</p> <p>grafické sčítání a odčítání úseček</p>	<p>1. - 3.</p> <p>4. - 5.</p>
<p>určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p>	<p>obvod a obsah obrazce</p>	<p>3. – 5.</p> <p>4. - 5.</p>
<p>rozezná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary</p> <p>určí osu souměrnosti útvaru</p>	<p>osově souměrné útvary</p>	<p>4. - 5.</p>

překládáním papíru		
sestrojí rovnoběžky a kolmice	vzájemná poloha dvou přímek v rovině	4. - 5.
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- využívá názorných obrázků a pomůcek k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku - celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina	1.-3.
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem - na příkladech z běžného života řeší a tvoří slovní úlohy k určování části celku z běžného života - slovní úlohy k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	4. a 5.
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, - čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa - měna a uvádění ceny (v eurech)	4. a 5.
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až $+100$	4. a 5.

	<ul style="list-style-type: none"> - číselná osa – kladná a záporná část - měření teploty, teploměr - vyjádření dlužné částky	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce

Název předmětu: Projektové vyučování

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Tento předmět zasahuje do různých oblastí života a světa, který nás obklopuje. Týká se rodiny, člověka, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví i dalších zajímavých témat. Dívá se jak do historie, tak i do současnosti a směřuje žáky k dovednostem důležitým pro praktický život. Rozvíjí také jeho poznatky v oblasti pozorování, pojmenovávání věcí, jevů a dějů, hledá jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Učí žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, krásy přírody i lidských výtvorů, vede k porozumění soudobého života, upozorňuje na jeho problémy.

Smyslem předmětu je vytvoření všeobecného přehledu, zvládnutí práce s informacemi (vyhledávání, kritické hodnocení a třídění, diskuse, argumentace atd.), získání kladného vztahu ke vzdělávání a utváření aktivního postoje k řešení potřeb občanské společnosti.

Časové vymezení předmětu: 23 hodin na 1. stupni ZŠ

Týdenní dotace:

1. - 2. ročník: 4 hodiny týdně (3 hod Člověk a jeho svět, 1 hod Člověk a svět práce)

3. – 5. ročník: 5 hod týdně (4 hod Člověk a jeho svět, 1 hod Člověk a svět práce)

Organizační vyčlenění předmětu:

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině v blocích.

Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy nebo v přírodě, na výstavách, kulturních akcích, koncertech či ve spolupráci s jinými organizacemi.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje

- a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

2. Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s

druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

6. Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá získané znalosti a zkušenosti, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy Člověk a jeho svět	Učivo	Ročník
rozlišuje blízké příbuzenské	rodina - postavení jedince v rodině,	1. - 5.

<p>vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</p>	<p>role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny</p> <p>průběh lidského života</p>	
<p>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</p>	<p>zájmová činnost, zájmové spolky</p> <p>mezilidské vztahy, komunikace</p>	<p>1.– 5.</p>
<p>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p>dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>ošetří drobná poranění a zajistí</p>	<p>profese, práce fyzická a duševní, zaměstnání</p> <p>stres a jeho rizika;</p> <p>situace hromadného ohrožení</p>	<p>1. - 5.</p>

<p>lékařskou pomoc</p> <p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p> <p>uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě a určuje vhodný způsob bezpečného chování 	<p>bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty</p> <ul style="list-style-type: none"> - rizikové chování - bezpečnostní prvky - dopravní značky - dopravní situace s cyklistou a chodcem - pravidla silničního provozu 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným 	<ul style="list-style-type: none"> - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - osobní bezpečí, bezpečné a rizikové prostředí, ohrožení - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, - odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - označování nebezpečných látek - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v 	
--	---	--

<p>- uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany</p> <p>- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události;</p> <p>vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista (chápání dětí)</p> <p>- ví, kdy použít čísla tísňového volání 112, 150, 155 a 158</p> <p>- v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky</p> <p>- dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji</p> <p>- ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>souladu s pravidly ochrany</p> <p>- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p> <p>- čísla tísňového volání</p> <p>- správný způsob volání na tísňovou linku</p>	
--	--	--

<p>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p> <p>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<p>charitativní a nezisková činnost, pomoc nemocným, sociálně slabým</p> <p>krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci</p> <p>prevence zdraví</p> <p>odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače</p>	<p>1. - 5.</p>
<p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p>vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie</p> <p>základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot politické strany</p>	<p>1. - 5.</p>
<p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích</p> <p>- odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů,</p> <p>- vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>- pozná české mince a bankovky</p> <p>- uvede příklad využití platební karty</p> <p>- odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu</p>	<p>obchod, firmy</p> <p>vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze</p> <p>problémy konzumní společnosti</p> <p>- právo a spravedlnost (korupce),</p> <p>- reklamace</p> <p>- rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti;</p> <p>- hotovostní a bezhotovostní forma peněz,</p>	<p>1. - 5.</p>

<p>nákupu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží 	<ul style="list-style-type: none"> - způsoby placení; - banka jako správce peněz, úspory, - půjčky 	
<p>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>	<p>konkrétní společenské nebo ekologické problémy v okolí</p> <p>globální problémy</p> <p>reklamní vlivy</p>	<p>1. - 5.</p>
	<p>filosofie a náboženství podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura</p>	<p>1. - 5.</p>
<p>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<p>domov – prostředí domova,</p> <p>orientace v místě bydliště</p>	<p>1. - 5.</p>

<p>pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <p>rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy</p> <p>obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť</p> <p>okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany</p>	
<p>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky</p> <p>rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich</p>	<p>Česká republika</p> <p>regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p> <p>naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a</p>	<p>1. - 5.</p>

význam	samospráva, státní symboly	
<p>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p> <p>vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách, vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p>	<p>Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <p>mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky</p>	1. - 5.
<p>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<p>orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, režim dne, roční období</p>	1. - 5.
<p>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p> <p>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace</p> <p>současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby</p>	1. - 5.
<p>rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních</p>	<p>současnost a minulost naší vlasti</p>	1. - 5.

<p>specifik</p> <p>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti</p> <p>využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p>	<p>regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p>	
<p>objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>státní svátky a významné dny</p>	<p>1. - 5.</p>
<p>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p> <p>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období</p> <p>voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život</p> <p>látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek</p>	<p>1. - 5.</p>

<p>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p>	<p>Biotopy: louka, pole, pastvina, vodstvo ČR, lesy, horské oblasti</p> <p>biomy: stepi, savany, plantáže, vodstvo světa, pralesy a tajgy, velehory</p>	<p>1. - 5.</p>
<p>využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím</p>	<p>lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce</p> <p>péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy</p>	<p>1. - 5.</p>

<p>elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p> <p>orientuje se ve vývoji dítěte před jeho narozením</p> <p>- rozpozná život ohrožující zranění</p>	<p>a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; hygiena</p> <p>základy sexuální výchovy</p> <p>biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)</p> <p>- charakterizuje na příkladech rozdíl mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním</p> <p>- v modelové situaci určí život ohrožující zranění</p>	
--	---	--

Očekávané výstupy Člověk a svět práce	Učivo	Ročník
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své 	<p>stříhání, lepení, vázání a další jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>vlastnosti různého materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)</p>	<p>1. - 3.</p>

<p>představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<p>pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití</p> <p>lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>4. - 5.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>montáž a demontáž</p> <p>stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů</p> <p>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p>	<p>1. – 3.</p> <p>4. - 5.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc 	<p>základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo</p> <p>pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)</p>	<p>1. - 3.</p> <p>4. - 5.</p>

při úrazu	rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie bezpečnost práce a první pomoc při úrazu	
- připraví tabuli pro jednoduché stolování a chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	1. - 3.
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně	4. - 5.
- připraví samostatně jednoduchý pokrm	technika v kuchyni – historie a význam	
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	výběr, nákup a skladování potravin příprava pokrmu	
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	pravidla správného stolování a společenského chování základy hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc i při úrazu v kuchyni	

Očekávané výstupy Člověk a svět práce	Učivo	Ročník
Žák: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	stříhání, lepení, vázání a další jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce vlastnosti různého materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	1. - 3.

<ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<p>pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití</p> <p>lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>4. - 5.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>montáž a demontáž</p> <p>stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů</p> <p>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p>	<p>2. – 3.</p> <p>4. - 5.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<p>základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo</p> <p>pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)</p>	<p>1. - 3.</p> <p>4. - 5.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p> <p>bezpečnost práce a první pomoc při úrazu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - připraví tabuli pro jednoduché stolování a chová se vhodně při stolování - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<p>jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p> <p>základní vybavení kuchyně</p> <p>technika v kuchyni – historie a význam</p> <p>výběr, nákup a skladování potravin příprava pokrmu</p> <p>pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>základy hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<p>1. - 3.</p> <p>4. - 5.</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Název předmětu: Umění a kultura

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Cílem předmětu Umění a kultura je jednak rozvoj schopnosti vnímat umění v kontextu doby, uměleckého stylu či prostředí, odkud pramení a jednak jako výrazový prostředek, jehož prostřednictvím můžeme komunikovat. To je v rámci výuky podpořeno rozvojem tvůrčích dovedností žáků.

Vyučovací blok sestává ze složky hudební, výtvarné a příležitostně dramatické, divadelní či filmové. Má vždy část teoretickou (kontext) a praktickou (vlastní tvůrčí činnost).

Tematické členění odráží témata projektového vyučování (střídá se vývoj umění a kultury od pravěku po současnost s uměním a kulturou vázanou na různé oblasti).

Časové vymezení předmětu: 13 hodin na 1. stupni

Týdenní dotace:

1. - 2. roč.: 2 hodiny týdně (dopolední výukový blok)

3. - 5. roč.: 3 hodiny týdně (dopolední výukový blok + hodina týdně trvající 45 minut)

Organizační vyčlenění předmětu:

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině žáků 1. - 5. ročníku, kteří jsou děleni do menších skupin dle možností daného prostředí či terénu – 3. ročník. Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy nebo v přírodě, na výstavách, kulturních akcích, koncertech či ve spolupráci s jinými organizacemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

2. Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

4. Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s

druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

6. Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy Hudební výchova	Učivo	Ročník
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Rytmizace a melodizace jednoduchých textů, improvizace v rámci nejjednodušších hudebních forem	1. - 3.
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních	1. - 3.

	nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<p>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků</p> <p>taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p> <p>záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně</p>	1. - 3.
Rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	1. - 3.
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	1. - 3.
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<p>kvality tónů – délka, síla, barva, výška</p> <p>vztahy mezi tóny – souzvuk, akord</p>	1. - 3.
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané	<p>hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.</p>	4. - 5.

pěvecké dovednosti		
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	4. - 5.
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby	4. - 5.
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	4. - 5.
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. A spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď),	4. - 5.

	jednodílná písňová forma (a – b)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	4. - 5.
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	ztvárnění hudby pohybem s využitím tanečních kroků, pohybové improvizace	4. - 5.

Očekávané výstupy Výtvarná výchova	Učivo	Ročník
<p>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává</p>	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p>	1. - 3.

<p>je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p>		
<p>vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <p>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p> <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p>	<p>1. - 3.</p>
<p>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	<p>1. - 3.</p>
<p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby</p>	<p>1. - 3.</p>
<p>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p>	<p>4. - 5.</p>

<p>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama</p> <p>typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>jejich rozlišení, výběr a uplatnění hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama</p>	<p>4. - 5.</p>
<p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p> <p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p>	<p>4. - 5.</p>
<p>nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření</p>	<p>4. - 5.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Název předmětu: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Tělesná výchova vede žáky především ke zdravému životnímu stylu. Základem je tedy samozřejmě přivést žáky k pohybu (příp. i sportu), dodat jim chuť se hýbat, předat jim nadšení z pohybu, podporovat v nich odvahu k různým druhům pohybových činností (i netradičním)... Kromě toho jim tělesná výchova zprostředkovává i informace o zdravém stravování (vzhledem k pohybu a sportu), učí je správné osobní hygieně, a neopomíjí ani zdravé spánkové návyky, protože to všechno se zdravým pohybem (a tedy i životním stylem) úzce souvisí. Tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha). Pohybové aktivity vedou ke zlepšování tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla a celkové pohodě (fyzické i psychické). Základní hry a herní techniky zvyšují u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také rozvíjejí jejich prostorovou orientaci a schopnost rychlého rozhodování.

Časové vymezení předmětu:

10 hodin na 1. stupni

Týdenní dotace: 1. - 5. roč.: 2 hodiny týdně

Organizační vyčlenění předmětu:

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině, a to jako dvouhodinový blok ve skupině 1. - 5. ročníku (menší skupiny dětí - individuální i kooperativní činnosti). Výuka většinou probíhá v tělocvičně, v blízkém okolí školy nebo v přírodě, na školních výletech či ve spolupráci s jinými organizacemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby rozuměli obecné terminologii z oblasti tělovýchovy a aby ji aktivně

- využívali,
- vést žáky k pochopení souvislostí mezi pohybovou aktivitou a psychickou pohodou

2. Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k uvážlivému vyhodnocení svých možností i možností okolí
- vést žáky k uvážlivému chování, kritickému zvažování problému či úkolu,
- vést k samostatnému řešení problémů, k výběru vhodného způsobu řešení,
- vést žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a za výsledky svých činů.

3. Kompetence komunikativní

- Vést žáky k vyslechnutí druhých lidí, k porozumění pokynů a vhodné reakci na ně,
- vést k porozumění různých typů mimoslovní komunikace i k aktivnímu používání neverbální komunikace,
- umožnit svobodně vlastní pohybový projev.

4. Kompetence sociální a personální

- Vést k účinné spolupráci ve skupině, podílení se společně s ostatními na tvorbě pravidel při týmových hrách,
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat,
- podporovat sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj v oblasti pohybu a sportu.

5. Kompetence občanské

- Vést k respektování, ctění a ochraně našich sportovních tradic,
- aktivně se zapojovat do kulturního dění a sportovních aktivit.

6. Kompetence pracovní

- Vést k bezpečnému používání sportovního vybavení, náradí a náčiní, k dodržování vymezených pravidel
- vést při pohybu a sportu k ochraně svého zdraví i zdraví druhých,
- vést k využití znalostí a získaných zkušeností k zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, popřípadě k rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<p>význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení</p> <p>zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití</p>	1. - 3.
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p>	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<p>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost</p>	
uplatňuje hlavní zásady hygieny	bezpečnost při pohybových	

<p>a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p>	
<p>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p>smluvené povely, gesta a signály</p>	
<p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>-adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti; -ovládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>průpravné úpoly – přetahy a přetlaky</p> <p>základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>další možné pohybové činnosti podle příležitostí (vhodné počasí atp.): turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p> <p>základní plavecké dovednosti, plavecké způsoby, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p> <p>horolezení, cykloturistika, vodní turistika, orientační běh a další (podle možností)</p>	<p>4. - 5.</p> <p>1.- 5.</p>

	v zimním období – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích (podle možností)	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	1.-5.
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	1.-5.
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	4.-5.

orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách	zdroje informací o pohybových činnostech	4.-5.
--	--	-------

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Název předmětu: Svět technologie

Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Základy bezpečné práce s počítačem, jak z pohledu ochrany počítače samotného (správné zapnutí, vypnutí, ochrana před viry atd.), tak z pohledu ochrany osobních dat a respektování autorských práv.

Základy práce s běžným softwarem (práce s dokumenty, texty, obrázky, internetem, e-mailem, ovládání programů).

Časové vymezení předmětu: 2 hodiny na 1. stupni ZŠ,

Týdenní dotace:

4. – 5. ročník: 1 hodina týdně

Organizační vyčlenění předmětu:

Výuka probíhá ve 4. – 5. ročníku 1 hod týdně, obvykle ve třídě (vybavené výpočetní technikou), případně v terénu (dle daných témat)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby při práci s počítačem plánovali a volili vhodné metody a strategie
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledané informace ověřovali, kriticky hodnotili, třídili a pochopili v potřebném kontextu, aby je dokázali využít i v budoucnosti

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali výpočetní techniku využívat účelně
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali kriticky zhodnotit výsledky svého učení, diskutovat o nich a vyvodit závěry pro další práci

2. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby při chybových hlášeních počítače rozpoznali a pochopili problém a s pomocí vlastního úsudku a zkušeností volili přiměřené řešení
- vedeme žáky k tomu, aby hledali různé varianty práce zejména při přechodu mezi různými druhy textových a grafických editorů
- vedeme žáky k tomu, aby při zpracování dat dokázali kombinovat funkce různých textových a grafických editorů či aplikací

3. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby porozuměli pokynům a pravidlům práce s počítačem, vhodně reagovali, dokázali zformulovat a sdělit svůj názor, vhodně argumentovat
- vedeme žáky k tomu, aby porozuměli různým typům textů a obrazových záznamů, dokázali odlišit spolehlivé zdroje od nespolehlivých a tvořivě s nimi pracovat
- vedeme žáky k tomu, aby, aby využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vedeme žáky k tomu, aby zvládnutí komunikačních prostředků využívali ke komunikaci a utváření vztahů a spolupráci s ostatními lidmi.

4. Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- podporujeme u žáků vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatnost

5. Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby např. na diskusních fórech či chatu respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápali základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, byli si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu

6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby materiály, nástroje a vybavení využívali bezpečně, dodržujíc vymezená pravidla
- vedeme žáky k tomu, aby se dokázali adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník
Žák: - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Základní pojmy a funkce při práci s výpočetní technikou: - struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení, - základní funkce textového a grafického editoru, seznámení s formáty souborů (doc, gif, jpg).	4.-5.
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem.	4.-5.
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, blog atp.) a pravidla pro jejich využívání.	4.-5.
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	Metody a nástroje vyhledávání informací, formulace požadavku při vyhledávání na internetu.	4.-5.
- dodržuje zásady bezpečné práce s IT	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik	4.-5.

	spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky.	
--	---	--

výuky											
Je zabezpečován soulad mezi rodinou a školou											
Chováme se ohleduplně k životnímu prostředí											
Veřejnost má možnost nahlédnout do výuky (po dohodě)											
Jakékoli náměty, připomínky či dotazy:											
Výsledek											

STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Standardy vzdělávacích oborů:

- Český jazyk a literatura

- Matematika a její aplikace
- Cizí jazyk (Anglický jazyk)

5. ročník